

روند رقابت

تاریخ استقلال لیبیا به سال ۱۸۴۷ میلادی بازمی‌گردد. این کشور در ساحل غربی آفریقا واقع شده و با کشورهای سیرالئون، کینیه و ساحل عاج هم مرز است. لیبیا با فراتر رفتن در ساحل اقیانوس اطلس شمالی، موقعیت جغرافیایی خاصی دارد و در این میان، جایگاه بندر «مونروویا» پایتخت لیبیا، نسبت به سایر شهرهای این کشور ممتاز است.

انتخابات سال گذشته میلادی، اولین دور انتخابات از زمان پیروزی جرجارژ تیلور، وه بن تیلور، هنگامی که در سال ۱۹۶۷ به ریاست جمهوری لیبیا دست یافت، تا زمان سقوط دولتش که در ادامه نوشتار، مفصل توضیح داده خواهد شد، فرصت برگزاری انتخابات را پیدا نکرد. به همین علت، رأی‌گیری‌های پارلمانی و ریاست جمهوری سال ۲۰۰۵ لیبیا، اهمیت بسیاری داشت.

در ۱۳ اگوست ۲۰۰۵، کمیسیون انتخابات لیبیا، فهرست ۲۲ نفره رای را از نامزدهای ریاست جمهوری اعلام کرد. بی‌شک، شناخته شده‌ترین نامزد، ژرژ وه، ستاره سابق فوتبال لیبیا بود. ورود، او به صحنه سیاسی (که به گفته خبرنگار این مجله، شورشوری بود) با واکنش‌های مختلفی همراه است. تقریباً بیست مردم با پاک‌ی و صداقت او ایمان داشتند و عده‌ای فعالیت توده‌ها را به یاد قلب تکیه می‌کردند.

از سوی دیگر، مخالفان وه به دلیل تعددی تکیه داشته‌اند. او آنکه، او نمی‌تواند با صدای خود در کشمکش‌های لیبیا درآمده. دوم آنکه، وه هیچ سابقه و پیشینه سیاسی نداشت و سالیان شماری نیز خارج از لیبیا سکونت داشت و از نزدیک با مشکلات این کشور آفریقایی آشناسیت، سومین نکته مورد تکیه مخالفان، چنین بود که وه به دلیل برادراری از رفاه مادی کامل، توان درک مردم فقیر لیبیا را ندارد و چهارمین مورد، داشتن تابعیت فرانسوی او بود. موارد سوم و چهارم، در سطحی وسیع مورد استفاده سیاستمداران رقیب وه قرار گرفت و با تبلیغات فراوان، سعی در کاهش محبوبیت او داشتند.

سرانجام با تمام موانع، انتخابات در تاریخ معین ۱۱ اکتبر ۲۰۰۵ برگزار شد و ژرژ وه با ۲۸ درصد آرا، رتبه نخست و خان جان جاسون سرلیف، با حدود ۲۰ درصد آرا، رتبه دوم به دست آوردند. اما به دلیل آنکه نفر اول نتوانست اکثریت مطلق آرا را به خود اختصاص دهد، انتخابات در دوم دور سرکشیده شد. در این مرحله که در تاریخ ۸ نوامبر برگزار شد، خانم سرلیف توانست با کسب بیش از ۵۶ درصد آرا، به عنوان رئیس‌جمهوری لیبیا برگزیده شود.

پس از اعلام نتایج، وه به شدت متعزز شد و اعلام کرد: «تقلب شده است، هوداران او خیانتان ریختند و آرا منسب نیستی، لیبیا را برهم زدند. رقیب وه، سرلیف در پاسخ به او اظهار داشت: (وه) او فقط نمی‌خواهد یک زن رئیس‌جمهور شود. پس از آنکه نظران بین‌المللی از جمله سازمان ملل متحد، اتحادیه اروپا و جامعه اقتصادی دولت‌های غربی، انتخابات را سالم اعلام کردند، وه (با اکر اه) از طرفدارانش خواست تا نایج را بپذیرند و از تظاهرات

دست بردارند. به این ترتیب، راه آفریقا نخستین رئیس‌جمهوری زن منتخب خود را مشاهده کرد. مشکلات خانم رئیس‌جمهور جانسون سرلیف ۶۶ ساله و ملقب به «بانوی آملین» است. او تحصیلات عالی خود را در دانشگاه «هوارده» به اتمام رساند. او به عنوان نامزد حزب UP در انتخابات ریاست جمهوری شرکت کرده بود و به پیروزی دست یافت، دقیقاً در آن مقدمه شکست‌ناپذیر رو خواهد داشت. باید گفت در آینه ذهن نخستین رئیس‌جمهور زن منتخب در قاره آفریقا، سهام، عملکرد او بری جامه بین‌المللی، دارای اهمیت بسیاری است.

اما مشکلات داخلی: ۸۰ درصد از جمعیت لیبیا زیر خط فقر زندگی می‌کنند و آمار ۸۵ درصد بیکاری، اقتصاد این کشور را فلج کرده است. از سوی دیگر، حدود ۳ میلیارد دلار بدهی خارجی لیبیا، به مشکلات دولت جدید افزوده است. در حالی که زیرساخت‌های اقتصادی مانند کارخانه‌ها و صنایع بزرگ و کوچک، به دلیل جنگ داخلی و داخلی‌ها، از بین رفته است. احوال اقتصاد و صنایع لیبیا بسیار دشوار به نظر می‌رسد.

شاید به همین علت، مردم لیبیا، الین سرلیف را برگزیدند؛ زیرا او سابقه مسؤولیت در وزارت اقتصاد این کشور را دارد و با تمام موانع آشناسیت. نقطه امید رئیس‌جمهور جدید، تسلط بر منابع طبیعی لیبیا مانند چوب، الماس و همسین می‌باشد. نقطه امید مصادرات آنها، تجارت این کشور را دوباره زنده کند.

نوشان شمال این گروه شورش‌ی با نام «LURD» مشهور هستند و رهبر آنان «سکونو کنگ» نام دارد. شورشیان LURD در سال ۱۹۹۹ و در شمال لیبیا اعلام موجودیت کردند. از شواهد گسترده آشناسیت این شوه که در این گروه، تحت حمایت چندین دولت گینه قرار دارد و فعالیت‌ها، لازم به ذکر است همسر رهبر گروه به نام «اتیشا کنگه» سمت مشاور ریاست جمهوری گینه را برعهده دارد. LURD کنترل مناطق وسیعی از شمال لیبیا را در اختیار خود دارد و مقر اصلی آنها شهر «تومبیاوگ» است.

با وجود آن که مسلمانان تنها ۲۰ درصد از جمعیت لیبیا را تشکیل می‌دهند، اما اکثر اعضای LURD مسلمان هستند. از ژانویه ۲۰۰۶، اختلافات شدید اقتصادی، اختلافات در دور دوم سرکشیده شد. در این گروه آشکار شد، درگیری‌ها با لگات رفت، علت آن، نزاع‌ها و اختلافات حل‌نشده میان سکونو و همسرش بود. به همین خاطر، از ۲ سال قبل، LURD به دو شاخه تقسیم شد که ریاست‌های برعهده سکونو و دیگری، به ووش آتیشا است.

شورشیان جنوب گروه شورش‌ی با نام MODEL نام دارد و رهبری آن را توماس نیلمی برعهده دارد. MODEL در سال ۲۰۰۲ در جنوب ساحل غربی لیبیا، به وجود آمد. در حقیقت، مدل اصلی آنها دولت ساحل غربی این شمار می‌آید که بر پی مطالبات این دولت، با حمایت‌های دولت‌های غربی، دولت ساحل عاج (MODEL)، در تلاقی پشتیبانی لیبیا از شورشیان ساحل جنوب انجام گرفته است.

بانوی آهنین آفریقا

تهیه و تنظیم: هادی جرقوتیان

باز هم انتخاباتی دیگر در آفریقا و این بار شگفت‌انگیزتر از دوره‌های پیش. در گذشته‌های نچندان دور، هنگامی که یک ساهموسیت، نیس دولت می‌شد، همگان تعجب می‌کردند؛ اما در دهه‌های اخیر، با پیروزی ساهموسیتان در قایتبهای انتخاباتی مختلف، این موضوع دیگر عادی شده است. انتخابات ریاست جمهوری لیبیا که در اواخر سال گذشته میلادی برگزار شد، در حقیقت، برای پایان دادن به جنگ‌های داخلی و برقراری ثبات در این کشور بود. اما با معرفی فرد برتر در این رقابت، جهان آفریقا شوکه شد: یک زن!

MODEL قسمت‌های جنوبی لیبیا را تحت اختیار خود دارد. این گروه، بارها به اعمال خشونت علیه گروه‌های اجزایی شامل ملل متحد در مناطق تحت کنترل خود متهم شده است. هر دو گروه شورش‌ی MODEL و LURD از علائمان اصلی سقوط دولت تیلور بودند. در واقع، شورشیان LURD هم‌زمان با پیدایش خود در سال ۱۹۹۹، آغازگر جنگ داخلی لیبیا بودند. پیشروهای این گروه از شمال خاک لیبیا، عملاً کنترل این قسمتها از دست تیلور خارج کرد. اوضاع، زمانی وخیم‌تر شد که شورش‌ی MODEL نیز از جنوب لیبیا به‌پا خاستند و درصد براندازی دولت مرکزی برآیندند. در آن زمان، بیش از ۷۰ درصد از خاک لیبیا در کنترل نیروهای شورش‌ی بود. سرانجام، شورشیان LURD در تانسانیا ۲۰۰۳، مون روویا (پایتخت) را به محاصره درآورد و تیلور تسلیم شد. (فشار‌های ایالات متحده آمریکا در سقوط دولت تیلور، نقش عمده‌ای داشت).

پس از آن، توافق صلحی میان شورشیان و دولت مرکزی لیبیا امضا شد. طبق این توافقنامه، تیلور از مقام ریاست جمهوری برکنار و به کشور نچریه تبعید شد. در بخشی دیگر از توافقنامه، لیبیا از زمان برگزاری انتخابات، به یک دولت انتقالی به ریاست سالی، راهبر امضا شد. در هر MODEL، توماس نیلمی مقام ریاست جمهوری برکنار و به کشور نچریه تبعید شد. در بخشی دیگر از توافقنامه، لیبیا از زمان برگزاری انتخابات، به یک دولت انتقالی به ریاست سالی، راهبر امضا شد. در هر MODEL، توماس نیلمی مقام ریاست جمهوری برکنار و به کشور نچریه تبعید شد. در بخشی دیگر از توافقنامه، لیبیا از زمان برگزاری انتخابات، به یک دولت انتقالی به ریاست سالی، راهبر امضا شد. در هر MODEL، توماس نیلمی مقام ریاست جمهوری برکنار و به کشور نچریه تبعید شد.

پس از آن، توافق صلحی میان شورشیان و دولت مرکزی لیبیا امضا شد. طبق این توافقنامه، تیلور از مقام ریاست جمهوری برکنار و به کشور نچریه تبعید شد. در بخشی دیگر از توافقنامه، لیبیا از زمان برگزاری انتخابات، به یک دولت انتقالی به ریاست سالی، راهبر امضا شد. در هر MODEL، توماس نیلمی مقام ریاست جمهوری برکنار و به کشور نچریه تبعید شد. در بخشی دیگر از توافقنامه، لیبیا از زمان برگزاری انتخابات، به یک دولت انتقالی به ریاست سالی، راهبر امضا شد. در هر MODEL، توماس نیلمی مقام ریاست جمهوری برکنار و به کشور نچریه تبعید شد. در بخشی دیگر از توافقنامه، لیبیا از زمان برگزاری انتخابات، به یک دولت انتقالی به ریاست سالی، راهبر امضا شد. در هر MODEL، توماس نیلمی مقام ریاست جمهوری برکنار و به کشور نچریه تبعید شد.

پس از آن، توافق صلحی میان شورشیان و دولت مرکزی لیبیا امضا شد. طبق این توافقنامه، تیلور از مقام ریاست جمهوری برکنار و به کشور نچریه تبعید شد. در بخشی دیگر از توافقنامه، لیبیا از زمان برگزاری انتخابات، به یک دولت انتقالی به ریاست سالی، راهبر امضا شد. در هر MODEL، توماس نیلمی مقام ریاست جمهوری برکنار و به کشور نچریه تبعید شد. در بخشی دیگر از توافقنامه، لیبیا از زمان برگزاری انتخابات، به یک دولت انتقالی به ریاست سالی، راهبر امضا شد. در هر MODEL، توماس نیلمی مقام ریاست جمهوری برکنار و به کشور نچریه تبعید شد.

پس از آن، توافق صلحی میان شورشیان و دولت مرکزی لیبیا امضا شد. طبق این توافقنامه، تیلور از مقام ریاست جمهوری برکنار و به کشور نچریه تبعید شد. در بخشی دیگر از توافقنامه، لیبیا از زمان برگزاری انتخابات، به یک دولت انتقالی به ریاست سالی، راهبر امضا شد. در هر MODEL، توماس نیلمی مقام ریاست جمهوری برکنار و به کشور نچریه تبعید شد. در بخشی دیگر از توافقنامه، لیبیا از زمان برگزاری انتخابات، به یک دولت انتقالی به ریاست سالی، راهبر امضا شد. در هر MODEL، توماس نیلمی مقام ریاست جمهوری برکنار و به کشور نچریه تبعید شد.

CDC و ۳ کرسی پارلمانی را از آن خود کردند که رقم قابل توجهی نیست. در سوی مقابل، حزب COTOL با ۷ نمایندگی، بیشترین سهمیه را در سنا به خود اختصاص داد و NPP با ۴ نمایندگی در رتبه دوم قرار گرفت. همچنین، در انتخابات مجلس نمایندگان لیبیا، CDC (رئیس اصلی UP) توانست با ۱۵ نمایندگی، بیشترین سهم را میان احزاب از آن خود کند. احزاب LP و ۹ کرسی و UP با ۱۵ نمایندگی، رتبه‌های دوم و سوم را به دست آوردند.

با مروری به آرایش احزاب در مجالس سنا و نمایندگان، متوجه می‌شویم هم‌فکران رئیس‌جمهور سرلیف (نمایندگان حزب UP)، حضور و قدرت رئیس‌جمهور و مجالس را بر آینده‌ها به مشکل مواجه خواهد کرد. از همه مهمتر، وضعیت مجلس نمایندگان است. CDC، قدرتمندترین حزب حاضر در پارلمان نمایندگان، مدعی است نامزدش (وه) با تقلب، رأی‌ها را به رئیس‌جمهور واگذار کرده است. براین اساس، سالی، به‌جای سنا، متوجه شده است که ۶ سال زمامداری الین سرلیف، در برابر وی ایجاب‌کند.

ملکه جنگ تانواومکی (رئیس‌جمهوری آفریقای جنوبی) را در کنار آواسانجو (رئیس‌جمهوری نچریه) می‌توان دید: مراسم تحلیف رئیس‌جمهوری جدید لیبیا، جشن سوگند الین جانسون سرلیف در ۱۶ ژانویه سال جاری میلادی در بندر مونروویا برگزار شد. رؤسای جمهوری سنگال، غنا، ساحل عاج و سیرالئون، با حضور خود در این مراسم، حمایت خود را از دولت جدید لیبیا اعلام کردند. در کنار آنان، چهره‌های سر خارجه چین که در سفرهای غرب آفریقای خود به سر می‌برد، کمی غریب به نظر می‌رسد. سرلیف پس از سوگند خوردن به عنوان رئیس‌جمهوری گفت: «حکومت من، دست‌دوستی و اتحاد خود را به سوی برهبران تمام احزاب سیاسی می‌گشاید.

پس از آن، توافق صلحی میان شورشیان و دولت مرکزی لیبیا امضا شد. طبق این توافقنامه، تیلور از مقام ریاست جمهوری برکنار و به کشور نچریه تبعید شد. در بخشی دیگر از توافقنامه، لیبیا از زمان برگزاری انتخابات، به یک دولت انتقالی به ریاست سالی، راهبر امضا شد. در هر MODEL، توماس نیلمی مقام ریاست جمهوری برکنار و به کشور نچریه تبعید شد. در بخشی دیگر از توافقنامه، لیبیا از زمان برگزاری انتخابات، به یک دولت انتقالی به ریاست سالی، راهبر امضا شد. در هر MODEL، توماس نیلمی مقام ریاست جمهوری برکنار و به کشور نچریه تبعید شد.

پس از آن، توافق صلحی میان شورشیان و دولت مرکزی لیبیا امضا شد. طبق این توافقنامه، تیلور از مقام ریاست جمهوری برکنار و به کشور نچریه تبعید شد. در بخشی دیگر از توافقنامه، لیبیا از زمان برگزاری انتخابات، به یک دولت انتقالی به ریاست سالی، راهبر امضا شد. در هر MODEL، توماس نیلمی مقام ریاست جمهوری برکنار و به کشور نچریه تبعید شد. در بخشی دیگر از توافقنامه، لیبیا از زمان برگزاری انتخابات، به یک دولت انتقالی به ریاست سالی، راهبر امضا شد. در هر MODEL، توماس نیلمی مقام ریاست جمهوری برکنار و به کشور نچریه تبعید شد.

گام‌های موفق آفریقا

قاره سیاه در سالی که گذشت

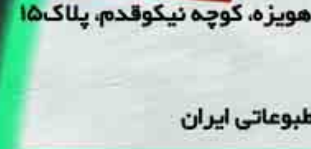

بوه است. در زمینه مسائل زیست محیطی و بهداشتی، لیبیا و ایندیاز بهترین معضل قاره آفریقا هستند. هرچند، در سال ۲۰۰۵، از سرعت رشد بیماری ایدز در قاره آفریقا کاسته شد، اما این بیماری همچنان در آفریقا پدید می‌آید. به نحوی که طبق آمارهای جهانی، بیش از ۳۰ درصد از کشورهای جنوب آفریقا اوده به ویروس HIV هستند.

به علاوه، گسترده‌تر فراگیر، هنوز مهمترین معضل اقتصادی در قاره آفریقا به حساب می‌آید. از بعد سیاسی نیز آفریقا در این سال، شاهد نکات منفی فراوانی بود. آفریقای جنوبی به عنوان مهمترین کشور این قاره، در پرتش‌پش سال‌ها از زمان فروپاشی رژیم آپارتاید نچریه کرد، به نحوی که در ماه‌های پایانی سال تانواومکی، رئیس‌جمهوری آفریقای جنوبی ممانعت از خروج ژاکوب زوما، از یکی از مهمترین نامزد انتخابات آفریقای جنوبی این کشور شد.

از منظر روابط جمهوری اسلامی ایران با کشورهای آفریقای نیز سال گذشته میلادی، سال پربرتری به حساب می‌آید. سفر سیدمحمد خاتمی، رئیس‌جمهور سابق به ۷ کشور آفریقای نقطه عطفی در روابط جمهوری اسلامی ایران و قاره آفریقا به‌شمار می‌رود. در ابتدای سال ۲۰۰۵ میلادی، ستاد آفریقا در وزارت امور خارجه کشورمان تصویب کرد به منظور کمک به توسعه آفریقا و افزایش روابط اقتصادی میان جمهوری اسلامی ایران و کشورهای آفریقای، مبلغ ۲۰ میلیون دلار اعتبار در اختیار کشورهای آفریقای قرار گیرد. در همین سال، یکی از بزرگترین قراردادهای همکاری خبرارتی کشورمان با شرکت خبرارتی MTN از کشورهای آفریقای جنوبی به امضا رسید و این شرکت به همراه شرکت ایرانی «ایران‌سل» به عنوان اپراتور دوم تلفن همراه در ایران شناخته شد.

در عین حال، در سال ۲۰۰۵ بسیاری از کشورهای آفریقای به اتحاد مواضع همسور درمجامع بین‌المللی به پیشبرد اهداف سیاست خارجی کشورمان در زمینه‌های مختلف کمک‌های شایانی کردند. پیشرفت‌های در قاره آفریقا فقط به موضوعات سیاسی، بین‌المللی و روابط با جمهوری اسلامی ایران محدود نمی‌شود، بلکه به بعد اقتصادی نیز پیشرفت‌های فوق‌العاده‌ای در قاره آفریقا در سال ۲۰۰۵ صورت گرفته است. هرچند، مانند سایر سال‌ها گذشته، کمک‌های توسعه‌ای کشورهای آفریقای و متحد کشورهای آفریقا در بخش‌های اقتصادی و اجتماعی کشورها، برای بخش‌های اقتصادی کشورهای آفریقا در بخش اقتصادی آفریقا بی‌تاثیر نبوده، اما گزارش‌های ناهماهج بین‌المللی حاکی از آن است که بهبود مدیریت و افزایش درآمدهای حاصل از فروش نفت و جذب گردشگران خارجی مهمترین بخش‌ها در رشد اقتصادی آفریقا داشته است. گزارش‌ها از ناهماهج مالی بین‌المللی نشان می‌دهد رشد اقتصادی آفریقا در سال ۲۰۰۵ استثنایی بوده و به رقم بی‌سابقه‌ی بیش از ۵ درصد رسیده است. تردیدی نیست که تداوم قدرت‌دار دست گرفته‌بودن، پس از چندین سال کناره‌گیری از قدرت، در سال ۲۰۰۵ با شرکت در انتخابات به عنوان رئیس‌جمهوری گینه بیسائو انتخاب شد.

ایرمان سابع

دفتر فروش:

• در تهران:

سهروردی شمالی، بالاتر از چهار راه هویزه، کوچه نیکوقدم، پلاک ۱۵

• در شهرستانها:

دفتر نمایندگی موسسه فرهنگی مطبوعاتی وزیر

قیمت در سراسر کشور ۲۵۰۰ تومان